

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **INLOBO s. r. o.**, společnost v insolvenčním řízení, se sídlem Lobodice 7, zastoupená JUDr. Milenou Bódiovou, insolvenční správkyní, se sídlem Stodolní 835/17, Ostrava, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce**, se sídlem Květná 15, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2014, č. j. SZPI/AD886-12/2013, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci, ze dne 22. 7. 2014, č. j. 65 A 16/2014 – 27,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Ostravě, pobočky v Olomouci ze dne 22. 7. 2014, č. j. 65 A 16/2014 – 27, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobou ze dne 17. 6. 2014 podanou ke Krajskému soudu v Brně, která byla usnesením ze dne 24. 4. 2014, č. j. 30 A 28/2014 – 23, postoupena Krajskému soudu v Ostravě, pobočce v Olomouci, se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví specifikovaného rozhodnutí žalované. Krajský soud stěžovatelku vyzval k zaplacení soudního poplatku, ta však ve stanovené lhůtě tuto výzvu nesplnila, a tak soud řízení v záhlaví označeným usnesením pro nezaplacení soudního poplatku zastavil.

II. Kasační stížnost a vyjádření k ní

[2] Stěžovatelka usnesení krajského soudu napadla včasnou kasační stížností. Namítala, že je od placení soudních poplatků ze zákona osvobozena, neboť ještě před zahájením

řízení o správní žalobě bylo u Krajského soudu v Ostravě ve věci stěžovatelky zahájeno insolvenční řízení a usnesením ze dne 16. 5. 2014, č. j. KSOS 36 INS 5236/2014-A9, pak byl zjištěn úpadek dlužníka a na jeho majetek prohlášen konkurs. Dle ustanovení § 11 odst. 2 písm. o) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), je od soudních poplatků osvobozen dlužník a insolvenční správce v insolvenčním řízení. Zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku v dané věci je tedy nezákonné. Proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[3] Žalovaná ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedla, že dle ní není citované ustanovení zákona o soudních poplatcích na toto řízení aplikovatelné. Z výkladu tohoto ustanovení je zřejmé, že se vztahuje na dlužníka a insolvenčního správce pouze v řízení insolvenčním, nikoli však v řízení ve správním soudnictví. Takový výklad dle žalované koresponduje s judikaturou (např. unesení NSS ze dne 7. 8. 2013, č. j. 9 Afs 69/2013 – 21). Soudní poplatek je dle § 4 odst. 1 písm. d) v návaznosti na § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích splatný dnem podání žaloby, a proto pozdější prohlášení úpadku je ve vztahu k placení soudních poplatků irelevantní. Řízení tedy bylo zastaveno v souladu se zákonem, a proto by měl soud kasační stížnost pro nedůvodnost zamítnout.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[4] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou. Důvodnost kasační stížnosti posoudil soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).

[5] Kasační stížnost byla podána Mgr. Dagmar Beníkovou, advokátkou, která byla zmocněna zastupovat žalobkyni v předcházejícím řízení před krajským soudem, a to až do rozhodnutí o úpadku a prohlášení konkursu na majetek stěžovatelky. Tímto okamžikem dle § 252 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., insolvenční zákon, (dále jen „insolvenční zákon“), předmětná plná moc zanikla. V intencích nálezu Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2012, sp. zn. II. ÚS 2371/11, posoudil Nejvyšší správní soud podání kasační stížnosti advokátkou dle ustanovení § 252 odst. 2 citovaného zákona jako kasační stížnost podanou osobou oprávněnou, neboť zde bylo nebezpečí zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti stěžovatelkou. Podmínky pro aplikaci tohoto ustanovení však odpadly, a tak nadále již soud jedná se správkyní konkursní podstaty, jako osobou oprávněnou jednat za dlužníka po prohlášení konkursu dle § 40 odst. 1 ve spojení s § 229 odst. 3 písm. c) insolvenčního zákona.

[6] Soud rovněž poznamenává, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Pokud předmět kasačního přezkumu souvisí s nezaplacením soudního poplatku, trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost by znamenalo jen další řetězení téhož problému (srov. rozsudky NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 – 77).

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud se pro posouzení věci nemusel vůbec zabývat věcnými námitkami stěžovatelky. Dle § 109 odst. 4 s. ř. s. soud není vázán důvody kasační stížnosti, bylo-li řízení před krajským soudem zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

[9] Dle § 140a insolvenčního zákona se rozhodnutím o úpadku přerušují soudní a rozhodčí řízení o pohledávkách a jiných právech týkajících se majetkové podstaty, které mají být v insolvenčním řízení uplatněny přihláškou. V těchto řízeních nelze pokračovat po dobu trvání účinků rozhodnutí o úpadku. Dle odstavce 4 tohoto ustanovení platí, že jakmile se soud příslušný k projednání a rozhodnutí věci dozví o přerušení řízení, vyrozumí o tom účastníky řízení; současně je poučí, že v řízení nelze pokračovat po dobu, po kterou trvají účinky rozhodnutí o úpadku. Totožný účinek má i prohlášení o konkursu (§ 263 insolvenčního zákona). V řízení lze pokračovat pouze na návrh insolvenčního správce (§ 264 insolvenčního zákona).

[10] Ke svými účinky totožnému ustanovení dřívější právní úpravy se Nejvyšší soud vyjádřil v usnesení ze dne 11. 6. 1997, č. j. 2 Cdon 434/96, takto: *„Pokračoval-li odvolací soud v řízení a vydal-li rozhodnutí v době, v níž bylo řízení ve smyslu ustanovení § 14 odst. 1 písm. c) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, přerušeno, je řízení předcházející vydání rozhodnutí postiženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí. K této vadě řízení odvolací soud přihlédně, i když nebyla dovolatelem uplatněna.“* K totožnému právnímu názoru dospěl Nejvyšší soud například i v usnesení ze dne 21. 6. 2007, č. j. 20 Cdo 647/2005.

[11] Protože oba předpisy upravovaly účinky rozhodnutí o úpadku a prohlášení konkursu na probíhající soudní řízení totožně, závěry Nejvyššího soudu ke staré právní úpravě jsou plně přenositelné na nyní posuzovaný případ a není žádný důvod pro to, aby Nejvyšší správní soud na obdobnou situaci, která nastala v řízení u krajského soudu ve správním soudnictví, nahlížel jinak. Žaloba byla podána dne 3. 4. 2014. Dne 16. 5. 2014 bylo vydáno rozhodnutí o úpadku stěžovatelky a na její majetek byl prohlášen konkurs. V tomto okamžiku bylo soudní řízení ze zákona přerušeno. Rozhodl-li soud po tomto okamžiku, zatížil soudní řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Nezákonnost nutno spatřovat především v tom, že řízení mělo být přerušeno, popř. v něm mohlo být pokračováno pouze na návrh insolvenčního správce. Takovýto návrh správce soudu však nedal. Soud tedy napadeným usnesením rozhodl za situace, kdy rozhodnout nemohl a nesměl.

[12] Ve světle výše uvedeného soud zhodnotil i žádost insolvenční správkyně ze dne 17. 9. 2014, ve které soud žádala o zaslání spisu k prostudování na Krajský soud v Ostravě. Vyhovění této žádosti by nebylo s to na závěrech soudu nic změnit. Po právní moci tohoto rozsudku bude spis vrácen krajskému soudu, kde insolvenční správkyně může v rámci dalšího řízení do spisu nahlédnout a zároveň i disponovat s celým sporem.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud, aniž by se mohl zabývat námitkami uplatněnými v kasační stížnosti, napadené usnesení krajského soudu dle § 110

odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V tomto řízení je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu, který byl vysloven v odůvodnění tohoto rozsudku.

[14] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2014

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu